

[Stavad]

serer sig på bygningerne i stedet for på jorden? Dermed vil man ikke være kommet ret meget videre.

Vi har i socialdemokratiets principprogram stående en passus om jorden, og deri siger vi, at vi ønsker samfunds kontrol med jordens anvendelse. Det er noget andet end det forslag, vi har liggende her. Hvis vi ser på forslaget, som det er udformet, vil det ikke give os nogen som helst bedre mulighed for benyttelse af den danske jord og kontrol med, hvad jorden skal benyttes til. Vi har vores planlove, og de beskriver betydelig bedre end det foreliggende forslag, hvordan man skal benytte den danske jord. Det er jo også sådan i retsforbundets forslag, at hvis man skal afgive et lejet stykke jord på et eller andet tidspunkt til et andet formål, vil man også kunne kræve erstatning, fordi man tager lejeretten fra den nuværende lejer.

Jeg betragter forslaget som udtryk for retsforbundets ønske om at fremføre en principiel holdning og tror ikke engang, at retsforbundet selv ønsker, at det bliver vedtaget med de meget uoverskuelige konsekvenser, som en vedtagelse af forslaget ville indebære.

Jeg kan på socialdemokratiets vegne sige, at vi under ingen omstændigheder kan medvirke til gennemførelse af det foreliggende forslag.

Niels Anker Kofoed (V):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede, har jeg lovet at komme med nogle bemærkninger om det af retsforbundet fremsatte lovforslag, som jo indtil nu ikke har fået nogen særlig positiv modtagelse af dem, der har været på talerstolen. Jeg må desværre sige til hr. Flygaard, at vi heller ikke rigtig kan gå ind for dette forslag. For det første er der det rent praktiske: hvordan forestiller man sig dog, at man kan få en sådan plan gennemført pr. 1. januar 1982? Hvordan med ejendomsbeskatningen, hvad skal værdien gå på? Og kan man få staten til at betale ejendomsskatter til kommuner og amter osv?

Filosofien er selvfølgelig fra retsforbundets synspunkt den gamle georgistiske, som man nu fremsætter igen, men den er jo fejl i sit teoretiske grundlag, det har tiden vist. Jeg kan huske en debat mellem en af retsforbundets virkelige skikkelser, hr. Starcke, og tidligere statsminister Erik Eriksen om grund-

skyldsproblemerne og jordværdierne. Da sagde Erik Eriksen til Starcke: ved du egentlig, hvor jordværdierne sidder, hvor er jordværdierne? Starcke tøvede lidt og svarede ikke. Så sagde Erik Eriksen til ham: de sidder såmænd her inden for øjenbrynene. Og det har han nok ret i. Jeg tror, Erik Eriksens konklusion er rigtig, for hvad er jordværdier? Hvis vi nu tager en almindelig landbrugsejendom i dag, har jorden så nogen som helst værdi? Nej, værdierne ligger i bygningerne. Hvis man tager brandforsikringsvurderingerne, bliver der i hvert fald overhovedet intet tilbage til jorden. Det kan jeg bevidne i udvalget, for jeg har selv set nogle beregninger over en ejendom, hvor bygningerne var forsikret til 5 mill. kr.; salgsværdien var måske 4 mill. kr. Når bygningsværdien er højere end handelsværdien, bliver der i hvert fald ingen jordværdi tilbage. Derfor er filosofien i dette forslag i bund og grund forkert.

Jeg kan også sige, at jordværdierne stiger jo ikke på grund af afkastningsevnen, det er helt andre faktorer, der influerer på værdistigninger. Hvis vi tager værdistigningerne i dette land i de sidste 10 år, hvad er det så, der er årsag til dem? Det er da ikke jorden. Og afkastningsevnen giver sig ikke udslag i værdistigninger på jorden. Det er helt andre faktorer, vel nok især indkomststigningen i samfundet. Hvis man tager indkomststigningsprocenten, så svarer den nøjagtigt til ejendomsværdistigningsprocenten.

Jeg beklager over for retsforbundet, at vi ikke kan støtte forslaget, men jeg synes alligevel, det er meget morsomt, at der kommer sådan et forslag en gang imellem; så kan vi da snakke lidt ideologi.

Burgdorf (KF):

Jeg bliver nok også nødt til at følge talerækken af nejsigere til dette lovforslag. Det er vistnok længe siden, vi her i folketinget har haft et lovforslag af så vidtrækkende betydning til behandling. Konsekvensen er helt uoverskuelig efter min opfattelse, og jeg tror også efter retsforbundets opfattelse. Men det er et forslag, der indeholder renlivet retsforbunds ideologi, vi her står over for, og det har man selvfølgelig lov til at fremsætte; det skal ikke bebrejdes dem. Men man må også kunne forstå, at når vi ser på dette lovforslag og dets konsekvenser, hvor man lader staten